

Forshälla 12

- en boplats vid Fräknefjorden

Arkeologisk förundersökning

Forshälla 376, Västerby 1:2, Forshälla socken
Uddevalla kommun

Oscar Ortman

Bohusläns museum Rapport 2011:19

BOHUSLÄNS MUSEUM

Fält med grå bakgrund och fet ram är obligatoriska för redovisning till FMIS.
För anvisningar, klicka på rubrikerna och länkar på sidan 2.

Geografiska och administrativa uppgifter

Län	Kommun	Landskap
Västra Götalands Län	Uddevalla	Bohuslän
Socken/Stad	Kartblad	Fastighet/kvarter
Forshälla	8133	Västerby 1:7 och 1:8.

Beslutande länsstyrelse	Länsstyrelsens dnr	Beslut enligt KML	Datum för beslut
Länsstyrelsen, Västra Götaland	431-18139-2010	Arkeologisk förundersökning enligt 2 kap. 13§ KML	2011-01-11

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projektnr	Typ av undersökning/åtgärd	Fältarbetstid start	Fältarbetstid slut
NOK998-2010/10287	Arkeologisk förundersökning	2011-03-31	
Undersökande/ansvarig organisation	Ansvarig person	Typ av exploatering	
Bohusläns museum /Västarvet	Oscar Ortman	Husbyggnation	
Uppdragsgivare/exploatör	Antal arbetsdagar	Beräknad rapporttid	Total faktisk kostnad
Prisma försäkringsmäklare Att: Martin Hultberg	1	16 timmar	48 050 kr

Beräknat	Yta, ext (m ²)	Yta (m ²)	Volym (m ³)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
	1488	180		50 m		16	8
Undersökt	Yta, ext (m ²)	Yta (m ²)	Volym (m ³)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
	1400			23		16	8

Berörda RAÄ-nr/tillfällig arbetsidentitet (objektnr)

Forshälla 12

Datering

Odaterad

Rapport inkommer senare Ja Nej

Sammanfattning av undersökningsresultaten och förslag till fortsatta åtgärder

<p>Sammanfattning av undersökningsresultaten</p> <p>I samband med upprättande av detaljplan på fastigheten Västerby 1:7 och 1:8, Forshälla socken, Uddevalla kommun, Bohuslän, utförde Bohusläns museum en förundersökning av delar av Forshälla 12 i mars 2011. Fornlämningen ligger dels i en svagt sluttande skogsbevuxen gip mellan berg i dagen uppe i ett större bergsparti. Den sydvästra delen av boplatsen utgörs av en sluttande före detta åker. Elva sökschakt grävdes inom förundersökningsområdet. I sex av schakten, schakt 1, 3, 5, 6, 9 och 10 påträffades sparsamt med bearbetad flinta.</p>
<p>Förslag till fortsatta åtgärder</p> <p>Efter den utförda delförundersökningen bedömer Bohusläns museum att lagskyddet inte kvarstår inom de förundersökta delarna av Forshälla 12. För den icke undersökta delen av Forshälla 12 kvarstår lagskyddet.</p>

Oscar Ortman
(Underskrift)

2011-04-07
(Datum)

Uppgifter om lägesbestämning

Mätmetod GPS	Kommentar kring inmätning
Skala 1:10000	
Medelfel vid inmätning	

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till RAÄ](#)

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till länsstyrelse](#)

[Anvisning för objekttabell för enkel lämningstyp](#)

[Anvisning för objekttabell för sammansatt lämningstyp](#)

[Anvisning för antikvarisk bedömning, skadestatus och undersökningsstatus](#)

[Anvisning för beskrivning](#)

[Anvisningar för bilaga Objekttabell för särskild utredning](#)

Ifylld blankett skickas till: fmisreg@raa.se

Kontaktuppgifter: e-post: fornsok@raa.se, tel: 08 - 5191 8571 må - fre 9.00 - 11.30

Omslagsbild Foto taget av Marcus Andersson.

Sammanfattning

I samband med upprättande av detaljplan på fastigheten Västerby 1:7 och 1:8, Forshälla socken, Uddevalla kommun, Bohuslän, utförde Bohusläns museum en förundersökning av delar av Forshälla 12 i mars 2011. Forshälla 12 ligger längsmed kuststräckan mellan Amenäs och Ulvesund vid Fräknefjorden. Fornlämningen ligger dels i en svagt sluttande skogsbevuxen gip mellan berg i dagen uppe i ett större bergsparti. Den södra delen av boplatsen utgörs dock av en sluttande före detta åker. Elva sökschakt grävdes inom förundersökningsområdet. I sex av schakten, schakt 1, 3, 5, 6, 9 och 10 påträffades sparsamt med bearbetad flinta som dock bedömdes som för få för att motivera fortsatt undersökning. Dessa delar av fornlämningen föreslås utgå, men lagskydd kvarstår för övriga delar av Forshälla 12.

Bakgrund och syfte

Förundersökningen utfördes av Oscar Ortman och Pia Claesson i enlighet med länsstyrelsens beslut 431-18139-2010. Markägaren Martin Hultberg bekostade undersökningen.

Nordöstra delen av boplatsen skulle förundersökas i avgränsande syfte. Den sydöstra delen skulle förundersökas som led i borttagande. Förundersökningens resultat var tänkt att ligga till grund för länsstyrelsens bedömning av forn lämningarnas status.

Natur- och kulturmiljö

På sträckan mellan Forshälla-Berg och Forshälla-Västerby bryts kusten ner mot Fräknefjorden av ett antal mindre bergspartier. Forshälla 12 ligger på och i sydslutningen av ett av dessa, ett stycke in från den nuvarande stranden. Mellan bergspartierna ligger mindre stycken av åkermark. Vid dessa och mindre impediment ligger de kända forn lämningarna.

Det södra förundersökningsområdet utgörs av en åker i träda som sluttar brant åt sydväst. Det nordöstra förundersökningsområdet utgjordes av den över delen av en relativt flack strandplan omgiven av berg i dagen i norr öster och söder. Området var bevuxet med gran och tall samt en del lövträd.

Området som förundersöktes i mars 2011 låg vid 1797 års storskifte i utmarken till skattehemmanet Västerby. Vid storskiftet var hemmanet delat på fyra hemmansägare. Bebyggelsen låg direkt söder om det sydvästra förundersökningsområdet. Det utgjordes av ängs- skogs- och betesmark. På storskifteskartan finns en inhägnad i äng och beteshage i direkt norr om bebyggelseområdet. Vid lagaskiftet var hemmanet delat på fem hemmansägare. Då hade åkern i den sydvästra delen av boplatsen tagits upp. (14-FOR-29,14-FOR-190).

Metod

Vid förundersökning grävdes schakt med maskin. Schakten grävdes ner till alven och var mellan 0,1 och 0,35 meter djupa. De grävda schakten mättes in med GPS storlek fyndförekomst och vilken typ av jordart det var frågan om noterades, se bilaga 1.

Resultat

Vid 2011 års förundersökning av Forshälla 12 hittades sparsamt med bearbetad flinta i sex av de elva grävda schakten, se bilaga 1. Fynden från de undersökta delarna av boplatsen visar att boplatsen inte sträcker sig in i dessa områden. I den sydvästra delen av förundersökningsområdet påträffades enstaka slagen flinta i schakt 1 och 4. I båda fallen gjordes fynden i matjorden. Topografiskt sett utgör gipen strax norr om det sydvästra området ett mer traditionellt boplatssläge, skyddad av berg i väster norr och söder. Denna del av boplatsen ligger i skogsmark och har inte påverkats av annat än skogsbruk. Fynden från det nordöstra förundersökningsområdet var något mer omfattade. Här hittades slagen flinta i tre av sex grävda schakt. Sammanlagt påträffades 10 stycken slagna flintor varav en av dessa utgjorde en proximal del av ett spån. Inte heller fynden från den nordöstra delen bedömdes vara tillräckligt omfattande för att motivera en fortsatt undersökning av platsen.

Avvikelse från undersökningsplanen

Eftersom inga boplatssindikationer påträffades vid förundersökningen det sydöstra området kom förundersökningen som ursprungligen var tänkt som ett led i borttagandet att bli en avgränsande förundersökning. Därför utnyttjades inga analyser och rapporten blev en förenklad version.

Materialets potential

Vid förundersökningen av Forshälla 12 påträffades en begränsad mängd flintavslag och övrigt slagen flinta i den nordöstra av de undersökta områdena. I det sydvästra området påträffades inga boplatssindikationer utöver spridd flinta i matjorden. Den kvarvarande delen av Forshälla 12 bedöms ha ett traditionellt läge för mesolitiska boplatser i Bohuslän.

Slutsats

Efter den utförda förundersökningen av den sydöstra och nordöstra delen av Forshälla 12 bedömer Bohusläns museum att lagskyddet inte kvarstår inom de förundersökta delarna av Forshälla 12. Dock kvarstår lagskyddet för den resterande delen av Forshälla 12

Referenser

Otryckta källor

Lantmäteristyrelsens arkiv Storskifteskarta över hemmanet Västerby, Forshälla socken, 14-FOR-29 samt lagaskifteskarta över samma hemman 14-FOR-190).

Bilagor

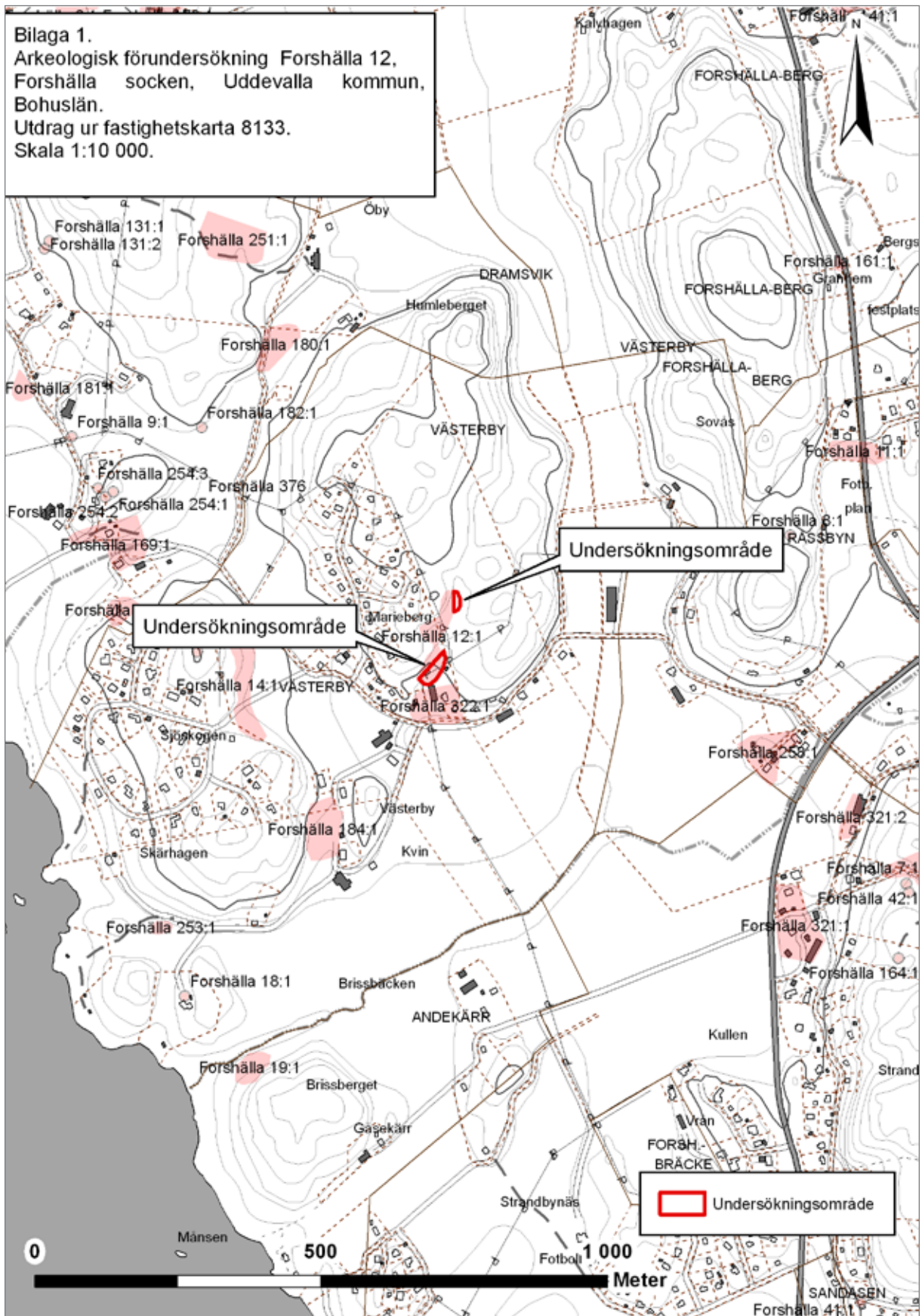
Bilaga 1. Arkeologisk förundersökning Forshälla 12, Forshälla socken, Uddevalla kommun, Bohuslän. Utdrag ur fastighetskarta 8133. Skala 1:10 000. Godkänd från sekretessynpunkt för spridning. Lantmäteriet 2011-06-13. Dnr 601-2011/1803.

Bilaga 2. Arkeologisk förundersökning Forshälla 12, Forshälla socken, Uddevalla kommun, Bohuslän. Grävda schakt markerade. Utdrag ur fastighetskarta 8133. Skala 1:1000. Godkänd från sekretessynpunkt för spridning. Lantmäteriet 2011-06-13. Dnr 601-2011/1803.

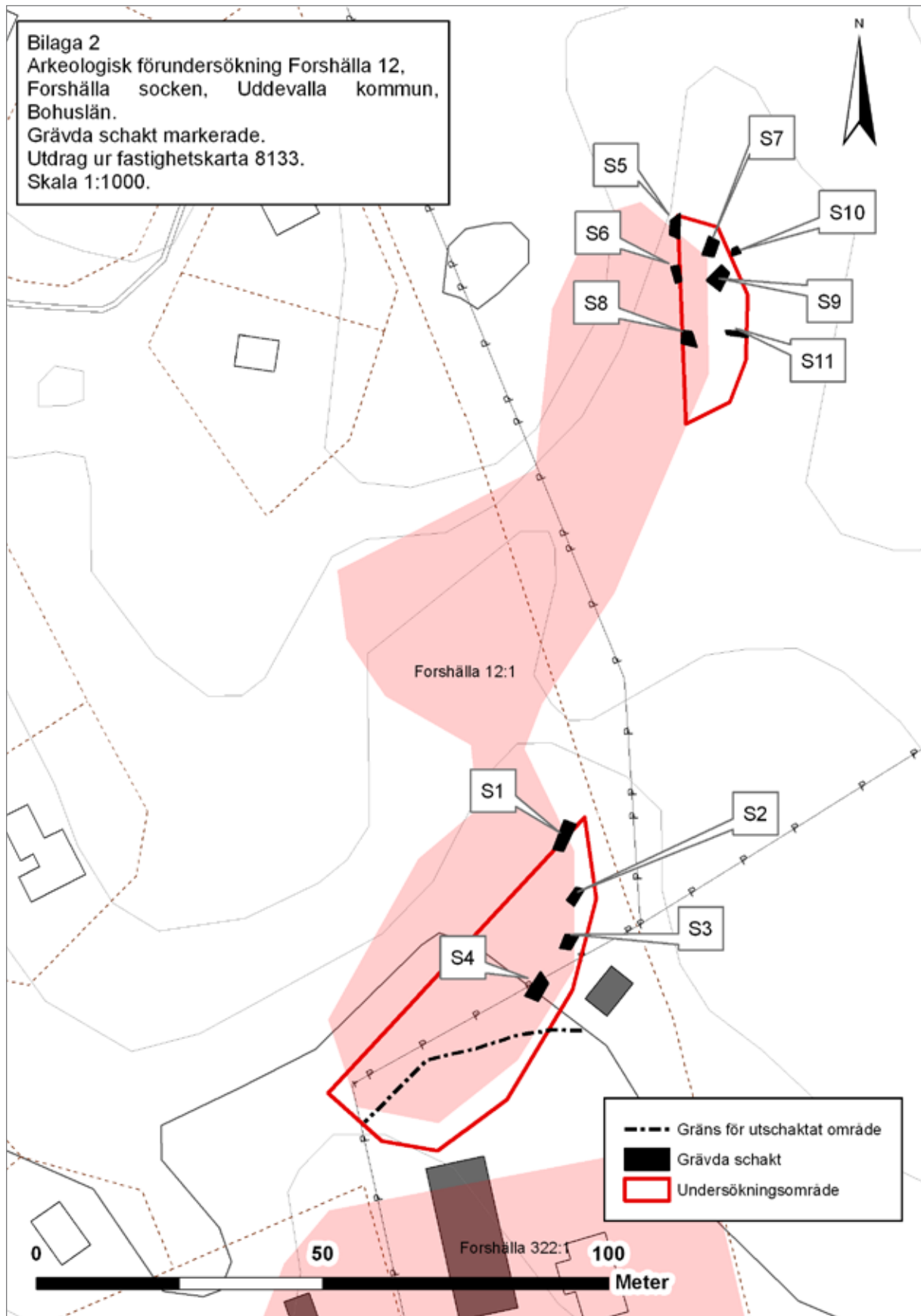
Bilaga 3. Förteckning över grävda schakt.

Fynd: Inga fynd omhändertogs.

Bilaga 1.
Arkeologisk förundersökning Forshälla 12,
Forshälla socken, Uddevalla kommun,
Bohuslän.
Utdrag ur fastighetskarta 8133.
Skala 1:10 000.

Bilaga 2
Arkeologisk förundersökning Forshälla 12,
Forshälla socken, Uddevalla kommun,
Bohuslän.
Grävda schakt markerade.
Utdrag ur fastighetskarta 8133.
Skala 1:1000.

Bilaga 3. Förteckning över grävda schakt.

Schakt	Längd m	Djup m	Lager	Fynd
1	5,0	0,35	Matjord till 25 cm djup därunder grusig sand.	1 flintavslag, 1 flinta övrig slagen
2	3,6	0,25	Matjord till 20 cm djup därunder grusig sand.	
3	2,8	0,12	Matjord till 5 cm djup därunder silt, några 10 till 15 cm stora stenar.	
4	4,2	0,20	Matjord till 15 cm djup därunder silt, några 10 till 15 cm stora stenar.	1 flintavslag, 1 porslinskärva.
5	4,2	0,20	Förna till 15 cm djup därunder podsolprofil. Anrikningsskiktet bestod av rödbrun sand.	
6	3,1	0,15	Förna till 10 cm djup därunder podsolprofil. Anrikningsskiktet bestod av rödbrun sand med enstaka större stenar.	4 flinta övrig slagen
7	3,0	0,22	Förna till 15 cm djup därunder podsolprofil. Anrikningsskiktet bestod av rödbrun sand med enstaka större blocktenar.	
8	2,4	0,08	Förna till 15 cm djup därunder fast berg.	
9	3,1	0,25	Förna till 20 cm djup därunder podsolprofil. Anrikningsskiktet bestod av gulbrun sand med visst grusinslag.	1 proximal del av spån, 1 flintavslag, 2 flinta övrig slagen
10	1,5	0,25	Förna till 20 cm djup därunder podsolprofil. Anrikningsskiktet bestod av rödbrun sand.	1 flintavslag, 1 flinta övrig slagen
11	3,6	0,35	Förna till 20 cm djup därunder podsolprofil. Anrikningsskiktet bestod av rödbrun sand med enstaka större stenar.	-

